

การบริหารจัดการและการพัฒนากลุ่มผ้าทอยกดอก ตำบลเวียงยอง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

Managing and Developing Weaving Group in Wiangyong

Sub-District, Muang District, Lamphun Province

Monchanok Upata*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทของกลุ่มผ้าทอยกดอก ตำบลเวียงยอง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เพื่อศึกษาปัญหาด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด ด้านการผลิต ด้านการเงินของกลุ่ม และเพื่อศึกษารูปแบบ โครงสร้าง วิธีการ กิจกรรมที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการกลุ่มผ้าทอยกดอก ตำบลเวียงยอง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ศึกษาจากประชากรที่เป็นสมาชิกกลุ่มผ้าทอยกดอก จำนวน 17 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์ การสอบถาม การสังเกต และการสนทนากลุ่มเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้

ผู้ก่อตั้งกลุ่มคือท่านพระครูไพศาล ธีรคุณ เจ้าอาวาสวัดต้นแก้ว โดยเป็นผู้ดูแลในทุกๆ ด้านและสนับสนุนงบประมาณหลัก กลุ่มยึดถือตัวบุคคลและอำนาจบารมีของท่าน จุดประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มเพื่อต้องการอนุรักษ์ และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอผ้ายกดอก สมาชิกกลุ่มอยู่กันแบบเครือญาติ การบริหารจัดการกลุ่มยังมีน้อยทำให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น ไม่มีการวางแผนการดำเนินงานในทุกด้าน โครงสร้างกลุ่มไม่เป็นทางการ ไม่มีระบบคัดเลือกสมาชิกที่ชัดเจน ไม่มีการควบคุมปริมาณชิ้นงาน และเวลาในการทำงาน การควบคุมคุณภาพผลงานด้วยประธานกลุ่มเพียงคนเดียว ด้านการตลาด ประธานกลุ่มสามารถออกแบบวาดลายผ้าได้เพียงคนเดียว ผลิตภัณฑ์มีเฉพาะผ้าทอเท่านั้น ไม่มีตราสินค้า ไม่มีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจน และไม่มีวิธีการกำหนดราคาที่ชัดเจน ไม่มีการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ด้านการผลิต โรงเรือน และอุปกรณ์ที่ใช้ในการ

*M.Science (Industrial Management), Faculty of Engineering, Chiang Mai University, (2006). Currently a Lecturer in Management Department, Faculty of Business Administration, North-Chiang Mai University

ผลิตค่อนข้างเก่า สภาพทรุดโทรม สมาชิกมีทักษะในการทอผ้าที่แตกต่างกัน ด้านการเงิน และบัญชีไม่มีการบันทึกบัญชี และบันทึกยอดขาย แหล่งเงินทุนมาจากแหล่งเดียวเท่านั้น รูปแบบ โครงสร้าง กิจกรรม วิธีการที่เหมาะสมควรมีการจัดประชุมสมาชิกกลุ่มปรับเปลี่ยนโครงสร้างกลุ่มให้เป็นทางการมากขึ้น แบ่งงานกันทำตามความถนัดและความชำนาญของแต่ละบุคคล มีการอบรมหมุนเวียนสลับเปลี่ยนกัน มีจำนวนสมาชิกที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ และควบคุมคุณภาพผลงานมากขึ้น ควรหาผู้สืบทอดในการเข้ามาสืบสาน และอนุรักษ์การทอผ้าให้คงอยู่ต่อไป หน่วยงานภาครัฐควรเข้ามามีส่วนร่วมในการรับฟังปัญหา และช่วยเหลือสนับสนุนในด้านงบประมาณ ควรมีการเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติในการออกแบบลวดลาย จัดการส่งเสริมการขายตามเทศกาลต่างๆ ควรสรุปรายรับ-รายจ่ายประจำเดือนเพื่อนำมาช่วยในการตัดสินใจ และวางแผนการดำเนินงานให้เร็วขึ้น

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, ฝ่ายคอกกล่าวทุน, การพัฒนากลุ่ม

Abstract

This research was a participatory action research to study the context of a weaving group in Wiangyong Sub-District, Muang District, Lamphun Province, to examine management problems in marketing, production and finance of the group, and to find out forms, structures, methods and activities suitable for managing weaving group in Wiangyong Sub-District, Muang District, Lamphun Province. The sample of the research was 17 members of the weaving group. The data was collected by interview, enquiry, observation and focus group discussion as a knowledge forum.

The results of the research showed that a group founder was Phra Kru Paisarn Teerakhun, the abbot of Wat Ton Kaeo, who was responsible for every aspect and provided the master budget. The group adhered to the person and his prestige. Objectives of establishing the group were to conserve and further local wisdom in weaving. The members of the group lived together as the relatives.

The research found the management problems of the group as follows: no action plans in every aspect, informal group structure, no clear systems in selecting members,

no controls of workpiece quantity and working time, and only head of the group controlling work quality. In term of marketing, only head of the group could design the pattern and there was only weaving as a product. There were no brand name and no clear price tags. There was no clear pricing. The product was distributed only at the group location. There were no sales promotion and public relations. In term of production, buildings and equipment used for production were quite old and deteriorated, and members had different skills of weaving. In terms of finance and accounting, accounts and sales volume were not recorded, and funds came from only one source.

The research revealed forms, structures, methods and activities suitable for managing the group as follows: holding meetings of group members, changing the group structure to be more formal, dividing works according to individual abilities and proficiency, conducting training occasionally, more members responsible for examining and controlling work quality, finding successors to carry on and conserve weaving, government sector participating in listening to problems and supporting the budget, increasing motivation in buying to customers by offering promotions according to festivals, and summarizing monthly incomes and expenses to help make decisions and plan for operations more quickly.

Keywords: Management, Lamphun weaving, Group development

บทนำ

หัตถกรรมทอผ้าพื้นบ้านเป็นงานฝีมือที่เชื่อมโยงถึงศิลปวัฒนธรรมประเพณี และวิถีการดำรงชีวิตของคนพื้นบ้านในแต่ละยุคสมัยตามกาลเวลาและการหล่อหลอมให้เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมจนเป็นเอกลักษณ์ตามลักษณะของพื้นบ้านคน ภูมิปัญญาเหล่านี้สร้างขึ้นด้วยฝีมือเชิงศิลปะเพื่อถ่ายทอดและสะท้อนคุณค่าของชุมชนที่เป็นอยู่ ชุมชนบ้านเวียงของเป็นชุมชนหนึ่งในตำบลเวียงของ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ชาวของอยู่ในสิบสองปันนาในมณฑลของจีนและได้อพยพจากเมืองของแคว้นสิบสองปันนามาตั้งถิ่นฐานอยู่ ณ ลุ่มแม่น้ำกวงแห่งนี้โดยใช้ภาษาพูดคือภาษาของเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิม สืบทอดจากบรรพบุรุษ สู่อนุชนรุ่นหลังและได้อนุรักษ์ภาษาของไว้ตลอดทั้งศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

ชุมชนบ้านเวียงของมีฐานะเป็นชุมชนหนึ่งของอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำกวง คนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทอผ้า และมีการรวมกลุ่มในรูปแบบของธุรกิจชุมชน โดยใช้ชื่อกลุ่มทอผ้า ผู้สูงอายุตำบลเวียงของ โดยการก่อตั้งของท่านพระครูไพศาล ธีรคุณ เจ้าอาวาสวัดต้นแก้ว ซึ่งดำเนินการก่อตั้งในปี 2541 เป็นกลุ่มที่มีการรวมตัวกันมานานเป็นระยะเวลากว่า 18 ปี กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ด้านผ้าทอของจังหวัดลำพูน และเป็นกลุ่มตัวอย่างในการอนุรักษ์องค์ความรู้ผ้าทอยกดอกของจังหวัดลำพูน โดยกลุ่มได้รับการดูแลในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะในด้านงบประมาณจากท่านพระครู ซึ่งการรวมกลุ่มที่มีประสิทธิภาพจะต้องคำนึงถึงความเหนียวแน่น และประสิทธิภาพขององค์กรเป็นหลักเช่นกลุ่มจะต้องกำหนดหน้าที่ให้สมาชิกรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง ต้องมีระเบียบวินัยอยู่ร่วมกันอย่างมีกฎเกณฑ์มีแผนงาน มีกิจกรรมตอบสนองความต้องการของสมาชิกและต้องมีความสัมพันธ์และบรรยากาศแห่งความร่วมมือของสมาชิก (Kowit Puang-ngam, 2013)

ปัจจุบันทางกลุ่มประสบปัญหาในการบริหารจัดการในด้านต่างๆ เช่นด้านการจัดการสมาชิกกลุ่มยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารจัดการ การบริหารจัดการที่ไม่เป็นระบบ ด้านการตลาดไม่มีการประชาสัมพันธ์สินค้า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ต้องการของตลาด ด้านการผลิตขาดเครื่องมือเครื่องจักร กำลังการผลิต ไม่เพียงพอ ขาดแคลนแรงงาน และปัญหาด้านการเงิน ไม่มีการจัดทำงบประมาณและค่าใช้จ่าย งบประมาณไม่เพียงพอ เป็นต้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้มีจำนวนสมาชิกในกลุ่มลดลงเป็นจำนวนมาก จากเดิมมีจำนวนสมาชิก 40 คน แต่ในปัจจุบันเหลือเพียง 17 คน และอาจเกิดการล่มสลายของกลุ่มไปในที่สุด (From interviewing Mr. Thanat Sithichai, Head of Weaving Group in Wiangyong Sub-District)

หากกลุ่มมีการบริหารจัดการที่ดี จะเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินงาน การเติบโต และการดำรงอยู่ต่อไปโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องเผชิญกับปัจจัยแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ โลกาภิวัตน์ และเทคโนโลยี ทำให้กลุ่มต้องมีแนวทางในการบริหารจัดการที่ดี และทันสมัยเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงปัญหาในการบริหารจัดการด้านการจัดการ ด้านการตลาด ด้านการผลิต และการเงินจะสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่มผ้าทอยกดอก ตำบลเวียงของ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน และร่วมกันกำหนดรูปแบบ กิจกรรม โครงสร้าง วิธีการการบริหารจัดการกลุ่มที่เป็นประโยชน์และเหมาะสม ตลอดจนสร้างแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มให้เป็นระบบมีประสิทธิภาพ

ในการดำเนินงานดีขึ้น ก่อให้เกิดรายได้ ก่อผลประโยชน์ และสร้างโอกาสให้เกษตรกร
ต่อไปตลอดจนทำให้กลุ่มสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบริบทของกลุ่มผ้าทอยกดอก ตำบลเวียงของ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาปัญหาด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด ด้านการผลิต และด้านการเงินของกลุ่มผ้าทอยกดอก ตำบลเวียงของ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
3. เพื่อศึกษารูปแบบ โครงสร้าง วิธีการ กิจกรรมที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการกลุ่มผ้าทอยกดอก ตำบลเวียงของ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

กรอบแนวคิด

1. แนวคิดการบริหารจัดการ

ทุกองค์กรหรือทุกกลุ่มทางธุรกิจไม่ว่าจะมีขนาดใดหรือประเภทใดจึงจำเป็นต้องมีการจัดการที่ดี ซึ่งการจัดการที่ดีเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานขององค์กร การเติบโต และการดำรงอยู่ต่อไปขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องเผชิญกับปัจจัยแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ โลกาภิวัตน์ และเทคโนโลยี ทำให้องค์กรต้องมีแนวทางในการจัดการที่ทันสมัยเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วนี้

Boontawan Wingworm (2013) ได้ให้ความหมายของการจัดการว่าหมายถึงศิลปะในการใช้คนให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยอาศัยทรัพยากรทางการจัดการ อันประกอบด้วยที่ดิน แรงงาน วัตถุดิบ ความรู้ด้านการบริหารจัดการ เทคโนโลยี การตลาด วิธีการทำงาน และเวลาเข้ามาใช้ในการเอื้ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในองค์กรซึ่งจะทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรผ่านกิจกรรมต่างๆ ทางการจัดการ การวางแผน (Planning) คือ การดำเนินกิจกรรมของธุรกิจชุมชนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดทรัพยากรหรือตารางการปฏิบัติงาน และกิจกรรมที่สำคัญอื่นๆ เพื่อมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมาย การจัดองค์การ (Organizing) คือ การกำหนดอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรย่อยๆ เพื่อให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมาย การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) เป็นการจัดหาคนเข้าทำงานตามตำแหน่งต่างๆ อย่างเหมาะสม การอำนวยการ (Directing) เป็นกิจกรรมที่มุ่งผลักดันให้พนักงานทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งได้แก่การตัดสินใจ การสั่งการ การชี้แนะ การจูงใจ การสร้างขวัญ และ

การประสานงาน และการควบคุม (Controlling) คือ การตรวจสอบว่างานที่ทำเป็นไปตามแผนที่วางไว้ และได้มาตรฐานตามที่กำหนด

2. แนวคิดการตลาด

Philip Kotler (2002) การตลาด คือ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนองความต้องการ (Needs) ของผู้บริโภค โดยคำนึงถึงความพอใจสูงสุด และบรรลุวัตถุประสงค์ของธุรกิจนั้นๆ ซึ่งการตลาดมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และยกระดับความเป็นอยู่ของมนุษย์ ส่วนประสมทางการตลาดแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ผลิตภัณฑ์ (Product) สิ่งที่เสนอขาย โดยธุรกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดเป้าหมายให้เป็นที่พอใจ ซึ่งรวมถึงสิ่งที่ลักษณะทางกายภาพ และสิ่งที่ไม่มีลักษณะทางกายภาพ ราคา (Price) หมายถึง มูลค่าสินค้าและบริการ ในรูปของตัวเงินหรือเป็นสิ่งที่ผู้ซื้อต้องจ่ายสำหรับการได้มาซึ่งบางสิ่ง ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) หมายถึง การเคลื่อนย้ายสินค้าที่เป็นการเคลื่อนย้ายทางกายภาพ และการเคลื่อนย้ายกรรมสิทธิ์ในสินค้าจากผู้ผลิตหรือผู้ขายไปยังตลาดเป้าหมาย และการส่งเสริมทางการตลาด (Promotion) หมายถึง การติดต่อสื่อสารทางการตลาด (Marketing Communication) ระหว่างผู้ที่ต้องการขายสินค้ากับตลาดเป้าหมายเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูล แจ้งให้ทราบ กระตุ้นหรือเตือนความจำ ตลอดจนสร้างเจตคติ และพฤติกรรมการซื้อให้เป็นไปตามที่ธุรกิจต้องการ

3. แนวคิดด้านการผลิต

Donnelly, Gibson and Ivancevich (2007) ได้กล่าวว่า การจัดการด้านผลิต คือ การนำเอาปัจจัยการผลิต ได้แก่ วัตถุดิบ ทุน และแรงงาน เครื่องจักร ระบบการจัดการ ข่าวดสาร มาเข้าสู่กระบวนการแปรรูปให้เป็นผลผลิตในรูปแบบของสินค้าและบริการ ซึ่งการจัดการการผลิต ผู้บริหารหรือผู้ที่รับผิดชอบด้านการผลิตต้องดำเนินการตามหน้าที่ต่างๆ วัตถุประสงค์ในการจัดการผลิต ซึ่งวัตถุประสงค์ของการผลิตคือการสร้างคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับคุณภาพที่กำหนดให้การมีระดับต้นทุนที่ต่ำ ซึ่งแสดงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การมีความสามารถที่จะส่งผลิตภัณฑ์ได้ทันเวลาที่กำหนดแก่ลูกค้า การมีความยืดหยุ่นที่จะปรับปริมาณการผลิตให้เพียงพอกับความต้องการของลูกค้า และสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป

4. แนวคิดการเงินและการบัญชี

Federation of Accounting Professions (2009) ได้อธิบายว่า เงินเป็นทรัพยากรการบริหารที่สำคัญในลำดับต้นๆ เป็นตัวกำหนดความสำเร็จของงาน การจัดทำงบการเงินถือว่ามีความสำคัญกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของธุรกิจ และกระแสเงินสดของกิจการเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน ดังนั้น

เพื่อให้เงินบรรลุดุลประสคงคลังกล่าวเงินของกิจการที่จัดทำขึ้นต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่าย รวมถึงผลกำไรและขาดทุน เงินทุนที่กิจการได้รับจากผู้เป็นเจ้าของ และการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้เป็นเจ้าของ และกระแสเงินสด

5. แนวคิดเกี่ยวกับการรวมกลุ่มและการมีส่วนร่วม

การรวมกลุ่มไม่ว่าจะอยู่ในสมัยใดหรือสังคมใด มนุษย์มักจะมีการรวมกันเป็นกลุ่มเป็นก้อนเสมอ เหตุของการรวมกลุ่มนั้นมีลักษณะแตกต่างกันไปตามสภาพของสังคมเศรษฐกิจและการเมือง ในแต่ละแห่งซึ่งไม่เหมือนกัน กลุ่มทุกกลุ่มมีกำเนิดขึ้นมา เนื่องจากสมาชิกเหล่านั้นมีความผูกพันกันทางจิตใจหรือทางโครงสร้างให้เข้ามารวมกันเพราะเหตุว่าแต่ละคนต้องการได้รับความพอใจจากกันและกัน หรืออาจจะมีผลประโยชน์ร่วมกัน นอกจากประเด็นสำคัญที่ว่ากลุ่มเกิดขึ้นจากพื้นฐานของการสนองความต้องการหรือเป้าประสงค์ร่วมกันของสมาชิกกลุ่มแล้ว ทั้งนี้เพราะความใกล้ชิดกันมักจะส่งผลทำให้คนมีความสนใจซึ่งกันและกัน การที่มีอะไรเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันก็เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้คนเรามีความสัมพันธ์กัน มีแรงดึงดูดใจเข้าใกล้กันและคบค้าสมาคมกันในที่สุด

Chiraphan Kanchanachitra. (2015) กล่าวว่ากลุ่มหมายถึง บุคคลหลายๆ คนที่มีจิตใจรักใคร่ร่วมมือ มีจุดมุ่งหมายที่จะปฏิบัติหน้าที่ของกลุ่มให้ลุล่วงไปด้วยดี และแต่ละคนสำนึกตลอดเวลาว่าตนเป็นสมาชิกของกลุ่ม โดยสรุปแล้ว ความหมายของกลุ่ม คือ กลุ่มจะต้องประกอบด้วยบุคคลอย่างน้อย 2 คนขึ้นไป กลุ่มจะต้องมีความสัมพันธ์ต่อกัน คือทั้งบุคคลหรือกลุ่มจะต้องมีการปะทะสังสรรค์กัน กลุ่มจะมีความสนใจร่วมกัน และกลุ่มจะมีแบบแผนต่อกัน คือกลุ่มจะกำหนดหน้าที่ที่เป็นแบบแผนที่แน่นอน เช่น ความรับผิดชอบ หน้าที่ บทบาท เป็นต้น จากคำนิยามกลุ่มต่างๆ ที่กล่าวมา ทำให้เราทราบว่า กระบวนการที่จะเกิดเป็นกลุ่มขึ้นได้นั้น ต้องมาจากหลายองค์ประกอบรวมเข้าด้วยกัน สิ่งสำคัญคือการปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่มจะทำให้กลุ่มสามารถดำเนินงานตามเป้าหมายไปได้อย่างประสบความสำเร็จ และกลุ่มจะต้องมีองค์ประกอบของกลุ่มเพื่อเป็นการดำเนินงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

ปัจจัยกลุ่มมีประสิทธิภาพ Preeyaporn Wonganutaraj (2010) กล่าวว่า องค์ประกอบที่ทำให้ทีมงานหรือกลุ่มทำงานมีประสิทธิภาพจะมีความรู้สึกในด้านดีต่อกันและกันในหมู่สมาชิกในกลุ่ม และหัวหน้ามีความตระหนักว่า ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากสภาพแวดล้อม และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เนื่องจากต้องมีการติดต่อกัน กลุ่มงานที่มีประสิทธิภาพจะมีเงื่อนไขที่สำคัญ ดังนี้ ความจำเป็นที่ต้องมีความรับผิดชอบ และความผูกพัน ความผูกพันต่อกลุ่มเป็นการผูกพันใน 3 ลักษณะ คือ ความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงความเป็นสมาชิกในกลุ่ม มีความตั้งใจ และความพร้อมที่จะใช้ความพยายามที่มีอยู่เพื่อกลุ่ม มีความเชื่อมั่น และยอมรับ

ในคุณค่าและเป้าหมายของกลุ่ม ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เนื่องจากบุคคลจะเกิดความรู้สึกถึงว่าตนเองมีความสำคัญและมีคุณค่าและมีการเปลี่ยนความคิดแบบสร้างสรรค์ความก้าวหน้าให้กับกลุ่มความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะความสามารถของสมาชิกได้ สมาชิกมีความรู้ความชำนาญงาน ตลอดจนเทคนิคการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับ

6. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

Natepanna Yavirach. (2013) ได้กล่าวว่าผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งขึ้นมา หรือได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าในการดำเนินงานต่างๆ ต้องสามารถใช้อิทธิพลเพื่อเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงการทำงานในองค์กร ซึ่งรวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบริการ กระบวนการผลิต ระบบการควบคุมคุณภาพ โดยสร้างองค์การ และระบบข้อมูลข่าวสาร ต้องเป็นผู้สามารถคาดการณ์สิ่งต่างๆ ในอนาคต ได้แก่ การประเมินрынนิยมของลูกค้าในอนาคต เทคโนโลยี หรือการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก ซึ่งจะมีผลกระทบต่อองค์การ

Chaiyaset Promsri (2014) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะผู้นำที่ได้รับการยกย่อง และสรุปได้ว่าคุณลักษณะที่สำคัญที่สุด 4 ประการของผู้นำซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งความเชื่อถือ มีดังต่อไปนี้ ผู้นำต้องเป็นบุคคลที่พูดจริง มีจริยธรรม เป็นหลักยึดสำหรับผู้อื่นทำให้ผู้อื่นไว้วางใจ การที่จะวัดว่าผู้นำคนนั้นมีความซื่อสัตย์หรือไม่สังเกตได้จากพฤติกรรมที่เขาแสดงออก คำพูด และการกระทำต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ผู้นำจะต้องเป็นบุคคลที่มองไปข้างหน้าผู้นำจะต้องเป็นบุคคลที่สามารถกำหนดทิศทาง และดำเนินถึงอนาคตขององค์การ ต้องเป็นแรงคลไจ ต้องเป็นผู้ที่กระตือรือร้น มีพลังมาก

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้คือ สมาชิกกลุ่มทอผ้าตำบลเวียง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จำนวน 17 คน โดยกลุ่มนี้จัดตั้งขึ้นโดยท่านพระครูไพศาล ธีรคุณ เจ้าอาวาสวัดต้นแก้ว ซึ่งกลุ่มนี้ได้ดำเนินการก่อตั้งปี 2541 เป็นกลุ่มที่มีความเข้มแข็ง และมีการรวมตัวกันมานานเป็นระยะเวลา 18 ปี ซึ่งกลุ่มนี้ได้รับการส่งเสริมให้เป็นศูนย์การเรียนรู้กลุ่มผ้าทอเวียงของชุมชน และเป็นกลุ่มตัวอย่างในการอนุรักษ์องค์ความรู้ผ้าทอขดดอกของจังหวัดลำพูน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action

Research: PAR) โดยผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความคุ้นเคยกับสมาชิกกลุ่มผ้าทอยกดอก พุดคุยและนำตัวเองเพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงวัตถุประสงค์เป้าหมายศึกษาข้อมูลบริบทชุมชน จากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ และใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้นำในชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ใช้แบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านการตลาด และข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้า โดยมีประเด็นต่างๆ เช่น ลักษณะเด่นของผลิตภัณฑ์ ช่องทางการจัดจำหน่าย กลุ่มลูกค้าหลัก มีการจัดทำ SWOT analysis เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มร่วมกัน สมาชิกได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการของโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและทำการสรุปบทเรียนความคิดเห็นที่ได้ร่วมกัน หลังจากนั้นได้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่ารูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมของกลุ่มเป็นอย่างไร มีการสรุปบทเรียนและบทวนการดำเนินงานร่วมกัน โดยในการทำกิจกรรมร่วมกันได้ใช้การสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมกับวิเคราะห์ข้อมูลควบคู่กันไป โดยใช้วิธีการสังเกตอย่างเป็นธรรมชาติ และยึดข้อมูลที่มีลักษณะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม โดยวิธีการสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสนทนากลุ่ม และจัดทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

4. การตรวจสอบข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยเก็บข้อมูลได้ก็จะนำข้อมูลที่ได้นำมาตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Methodological Triangulation) คือ การแสวงหาความเชื่อถือได้จากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน (Supang Chantavanich, 2008) โดยทำการตรวจสอบสามด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งที่มาที่จะใช้พิจารณาในการตรวจสอบ และการตรวจสอบสามด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่แตกต่างกันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน และนำมาแยกแยะออกเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นหัวข้อของวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้สามารถตอบคำถามงานวิจัยได้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดและขอบเขตที่ต้องการศึกษาเพื่อความครบถ้วน ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นำจากการสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มและจัดไว้ในลักษณะบรรยายเพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ผลการศึกษานี้ใช้รูปแบบ

การวิเคราะห์ตามหลักทฤษฎีการวิจัยเชิงคุณภาพของกัน (Supang Chantavanich, 2008) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลตามปรากฏการณ์ที่สัมผัสได้ หรือมองเห็น และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกข้อมูลได้แก่การจำแนกข้อมูล ด้านบริบท ของชุมชน ปัญหาด้านการจัดการ ด้านการตลาด ด้านการเงิน และด้านการผลิต และรูปแบบ การบริหารจัดการกลุ่มที่เหมาะสม

ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสังเกตและการสนทนากลุ่มซึ่งเป็นเวทีแลกเปลี่ยน ความรู้กันในกลุ่มสมาชิกผ้าทอยกดอก โดยสมาชิกในกลุ่มได้ร่วมแสดงความคิดเห็น และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และนำมาสรุปผลร่วมกันโดยยึดหลัก และวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับ การบริหารของกลุ่ม

1. บริบทของกลุ่มผ้าทอยกดอกตำบลเวียงของอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

จากการศึกษาข้อมูลด้านเอกสารต่างๆ และจากการสัมภาษณ์นายกฤษฎ์เกียรติ ศิริจันทร์านนท์ และสมาชิกกลุ่มทอผ้าบ้านเวียงของ พบว่าหมู่บ้านเวียงของมีประชากร ทั้งสิ้นประมาณ 6,167 คน อาชีพที่ถือเป็นเอกลักษณ์ของบ้านเวียงของ คือ การทอผ้าฝ้ายยกดอก กลุ่มเริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2540 บริเวณวัดต้นแก้ว โดยท่านพระครู ไพศาล ธีรคุณ เจ้าอาวาส วัดต้นแก้วร่วมกับกลุ่มผู้สูงอายุบ้านเวียงของ ท่านได้เล็งเห็น ความสำคัญของภูมิปัญญาในการทอผ้ายกดอกที่ได้รับการสืบทอดมาหลายชั่วอายุคนจาก ในวังและคุ้มเจ้าเมืองลำพูน โดยต้องการสืบทอดวัฒนธรรมการทอผ้าของชาวของในจังหวัด ลำพูนเอาไว้และต้องการสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนอีกด้วย กลุ่มใช้สถานที่ ณ วัดต้นแก้ว ตำบลเวียงของ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 17 คน เป็นเพศชาย 2 คน เพศหญิง 15 คน การจัดตั้งกลุ่มมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อต้องการอนุรักษ์ และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอผ้ายกดอก วัตถุประสงค์รองเพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้กับประชาชนกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชน และยังสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการพึ่งพา ตนเองอีกด้วย พ่อแม่ ปู่ ย่า ตายาย และเครือญาติเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิก มีประสบการณ์ในการทอผ้า 7-15 ปี สมาชิกส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา เลือกเรียนรู้โดยการฝึกฝนตนเองจากการเข้าร่วมอบรมที่องค์กร หน่วยงานทั้งภาครัฐ และ เอกชนจัดขึ้น

กลุ่มโดยได้รับการดูแลจากท่านพระครูไพศาล ธีรคุณ เจ้าอาวาสวัดต้นแก้ว ที่ปรึกษาของกลุ่ม ซึ่งท่านเป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งกลุ่มขึ้นโดยท่านเป็นผู้ดูแลหลักในด้านงบประมาณ

วัตถุดิบ สถานที่ในการผลิตรวมถึงสวัสดิการในด้านต่างๆ ให้แก่สมาชิก กลุ่มยึดถืออำนาจ และบารมีของตัวเอง และมีความศรัทธาในตัวผู้นำเป็นอย่างมาก การดำเนินงานของกลุ่ม และความสัมฤทธิ์ผลของกลุ่มขึ้นอยู่กับเจ้าอาวาสหลัก ความสัมพันธ์ในกลุ่มเป็นไปในทางส่วนตัว คำนึงถึงประโยชน์ของกลุ่มมากกว่าตัวเอง สมาชิกกลุ่มได้ทำการประชุมอย่างไม่เป็นทางการแล้วคัดเลือกให้คุณณัฏ สิริชัย เป็นประธานกลุ่มเนื่องจากเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทอผ้า และยังสามารถออกแบบลวดลายผ้าทอ ต่างๆ ได้เพียงคนเดียว สมาชิกกลุ่มอยู่กันแบบพี่แบบน้อง มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันภายใต้ข้อตกลง กติกาข้อกำหนดที่ทางกลุ่มร่วมกันกำหนด ขึ้น มีวิธีการเรียนรู้จากการเข้าร่วมอบรมความรู้ต่างๆ ตามที่หน่วยงานภาครัฐจัดขึ้น มีการ แบ่งปันข้อมูลต่างๆ ให้แก่เพื่อนสมาชิกในกลุ่มรับทราบโดยการบอกกล่าว พูดคุยกัน ซึ่งทางกลุ่มเป็นลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิค การทอผ้ารวมทั้งมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ดังกล่าว ระหว่างกลุ่มสมาชิกด้วยกันและระหว่าง กลุ่มสมาชิกกับชุมชน จนกลายเป็นศูนย์กลางการแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และเป็นกลุ่ม ตัวอย่างในการอนุรักษ์องค์ความรู้ผ้าทอยกดอกของจังหวัดลำพูนอีกด้วย การกระจายข่าวสาร และประชาสัมพันธ์ข่าวสารภายในกลุ่มใช้รูปแบบการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการแบบ ปากต่อปาก ยังไม่มีการติดต่อสื่อสารผ่านสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเช่น line Facebook เนื่องจากกลุ่มสมาชิกส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุไม่ค่อยมีความรู้ความสามารถ และสนใจ กับเทคโนโลยีเหล่านั้น

ศักยภาพความสามารถในการดำเนินงานของกลุ่มข้อมูลด้านการตลาด และ กลุ่มลูกค้าพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 50-60 ปี เป็นสมาชิกมากกว่า 15 ปีขึ้นไป ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีลักษณะโดดเด่นในเรื่องลวดลาย จำหน่ายในกลุ่มผ้าทอของตนเอง กลุ่มลูกค้าหลักที่ตัดสินใจซื้อคือกลุ่มลูกค้าชาวไทย ในอนาคตต้องการจะพัฒนาลายผ้าทอ เป็นผ้าทอลายใหม่

2. ผลการศึกษาปัญหาด้านการบริหารจัดการ ด้านการตลาด ด้านการผลิต และด้านการเงินของกลุ่มผ้าทอยกดอก ตำบลเวียงยอง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

จากการเวทีประชุมระดมความคิดเห็นทำให้ทราบปัญหาต่างๆ ภายในกลุ่มดังนี้ ด้านการจัดการทางกลุ่มไม่มีการวางแผนการดำเนินงานแต่ละด้านทำงาน ไม่มีการจัดทำแผน อย่างชัดเจน รูปแบบการจัดการกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ ลักษณะโครงสร้างการบริหารไม่ชัดเจน ไม่มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน การคัดสรรสมาชิกยังไม่มีรูปแบบการคัดสรรที่ชัดเจน เท่าที่ควร การแจ้งข่าวสารแก่สมาชิกไม่เป็นทางการ ไม่สามารถตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้ต้องอาศัย

การตัดสินใจจากท่านพระครูไพศาล ธีรคุณ เจ้าอาวาสวัดต้นแก้ว ซึ่งท่านเป็นผู้สนับสนุนด้านเงินทุนและงบประมาณ ไม่มีการควบคุมปริมาณชิ้นงาน และเวลาในการทำงาน นอกจากนี้มีเพียงแค่ประธานกลุ่มเพียงคนเดียวเท่านั้นที่เป็นผู้ควบคุมคุณภาพสินค้าด้านการตลาด สมาชิกทำการผลิตตามความต้องการของตนเองโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของลูกค้า มีผู้ออกแบบลวดลายผ้าทอได้เพียงคนเดียวคือประธานกลุ่ม ผลิตภัณฑ์มีเฉพาะผ้าทอเท่านั้น ยังไม่มีตราสินค้าของกลุ่ม ไม่มีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจน ไม่มีวิธีการกำหนดราคาที่ชัดเจน จำหน่ายผลิตภัณฑ์เฉพาะที่ตั้งของกลุ่มเท่านั้น และยังไม่มีความสามารถในการขยายช่องทางการจัดจำหน่าย ขาดการส่งเสริมทางการตลาดในรูปแบบต่างๆ ที่น่าสนใจ ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ลูกค้าทราบด้านการผลิต สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุทำให้มีข้อจำกัดทางด้านสุขภาพ และกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชนจึงส่งผลกระทบต่อความสามารถและกำลังการผลิตของการทอภายในกลุ่ม โรงเรียน และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตค่อนข้างเก่า และผ่านการใช้งานมาเป็นระยะเวลานาน สภาพทรุดตามกาลเวลา โรงเรียนได้รับความเสียหาย สภาพโรงเรียนมีความไม่มั่นคง อุปกรณ์และก๊อปปี้ผ้าไม่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ไม่มั่นคงและแข็งแรง อีกทั้งสมาชิกมีทักษะในการทอผ้าที่แตกต่างกันทำให้คุณภาพของการทอผ้าแตกต่างกันด้วย ด้านการเงินและบัญชีทางกลุ่มไม่มีการจัดทำรายรับรายจ่ายทำให้ไม่ทราบข้อมูลในการดำเนินงานของกลุ่ม อีกทั้งแหล่งเงินทุนทั้งหมดมาจากท่านพระครูเพียงแหล่งเดียว และการเบิกจ่ายเงินแต่ละครั้งของสมาชิกภายในกลุ่มเป็นครั้งๆ หรือเป็นรอบเครือเท่านั้น

3. ผลการศึกษาวิธีการ รูปแบบโครงสร้างและกิจกรรมที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการกลุ่มผ้าทอยกดอก ตำบลเวียงยอง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

จากการจัดเวทีประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อหารูปแบบ โครงสร้าง วิธีการ และกิจกรรมของกลุ่มที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาของกลุ่ม พบว่าด้านการบริหารจัดการไม่มีการวางแผนการดำเนินงานในทุกด้าน ทำการผลิตตามความต้องการของตนเองและไม่คำนึงถึงความต้องการของลูกค้า ทางกลุ่มควรมีการจัดประชุมสมาชิกกลุ่มเดือนละ 1 ครั้ง โดยมีการกำหนดวาระที่แน่นอน ปรับเปลี่ยนโครงสร้างกลุ่มให้มีความชัดเจน และเป็นทางการมากขึ้น แบ่งงานกันทำตามความถนัด และความชำนาญของแต่ละบุคคล ด้านการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรของกลุ่มสามารถทำได้โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม มีการอบรมหมุนเวียนสลับเปลี่ยนกัน ควรมีจำนวนสมาชิกที่เท่ากันทั้งในการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพผลงานมากขึ้นเพื่อเป็นการลดภาระหน้าที่ของหัวหน้ากลุ่ม และยังเป็นการสร้างประสบการณ์ในการตรวจสอบให้กับสมาชิกกลุ่มด้วย ด้านการผลิตพบว่าสมาชิกมีข้อจำกัดในด้านสุขภาพ และอายุทำให้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทอ

ทางกลุ่มควรรหาผู้สืบทอด ผู้ที่สนใจในการทอดผ้าเข้ามาสืบสาน และอนุรักษ์การทอดผ้าให้คงอยู่ต่อไป มีการจัดการองค์ความรู้ในรูปแบบต่างๆ ให้คงอยู่ต่อไป โรงเรียน และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตได้ผ่านการใช้งานมาเป็นระยะเวลานานทำให้มีสภาพทรุดโทรม หลังจากอยู่ในสภาพใช้งานที่ไม่ได้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อการผลิตผ้าทอของกลุ่มในด้านคุณภาพเป็นอย่างมาก หน่วยงานทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติควรเข้ามามีส่วนร่วมในการรับฟังปัญหา และช่วยเหลือ สนับสนุนในด้านงบประมาณต่อไป ด้านการตลาดพบว่า มีเพียงประธานกลุ่มเท่านั้นที่สามารถออกแบบลวดลายผ้าทอที่เป็นเอกลักษณ์ของทางชุมชนได้ ส่วนสมาชิกที่เหลือไม่มีความรู้ในเรื่องของการออกแบบลวดลาย ในการออกแบบลวดลายผ้าทอแต่ละครั้งจะต้องรอจากประธานกลุ่ม ทั้งนี้ทางกลุ่มควรมีการจัดกิจกรรมการอบรมและเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติในการออกแบบลวดลายขึ้นเพื่อให้สมาชิกทุกคนสามารถออกแบบลวดลายได้ทุกคน ไม่มีการจัดทำป้ายแสดงราคาที่ชัดเจนให้ผู้ลูกค้าทราบ อาจส่งผลกระทบต่อตัดสินใจซื้อของลูกค้าแต่ละคนได้ เจ้าหน้าที่การตลาดควรมีการจัดทำป้ายราคาที่ชัดเจนเพื่อแสดงราคาของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด และแต่ละประเภท อีกทั้งควรเพิ่มแรงจูงใจในการซื้อให้แก่ลูกค้าโดยการจัดโปรโมชั่นตามเทศกาลต่างๆ เพื่อเป็นการขยายตลาดอีกช่องทางหนึ่งด้วย ด้านการเงินและการบัญชี ไม่มีการจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย และบันทึกยอดขายในแต่ละวันทำให้ไม่ทราบถึงกำไร ต้นทุนต่างๆ ฝ่ายการเงินและบัญชีควรจัดทำบัญชี และบันทึกยอดขาย มีการสรุปบัญชีเป็นประจำเดือนเพื่อนำมาช่วยในการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานให้เร็วขึ้น อีกทั้งแหล่งเงินทุนมาจากท่านพระครูเพียงแหล่งเดียว ด้วยเหตุนี้ควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานอื่นๆ ด้วยเพื่อให้มีงบประมาณที่เหมาะสม และเพียงพอหมุนเวียนภายในกลุ่ม

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า ทางกลุ่มยึดถืออำนาจ และบารมีของท่านพระครูไพศาล ธีรคุณ มีความศรัทธาในตัวผู้นำเป็นอย่างมาก การดำเนินงานของกลุ่ม และความสัมฤทธิ์ผลของกลุ่มขึ้นอยู่กับเจ้าอาวาสหลัก ความสัมพันธ์ในกลุ่มเป็นไปในทางส่วนตัว คำนึงถึงประโยชน์ของกลุ่มมากกว่าตัวเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ludda Phommaung (2004) ได้ศึกษาบทบาทและคุณภาพชีวิตของสมาชิกกลุ่มเครื่องปั้นดินเผาบ้านเมืองกง ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ สรุปว่า ภาวะผู้นำเป็นความสามารถในการจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งผู้นำมีบทบาทในการดำเนินงานในด้านต่างๆ หากมีผู้นำที่ดีแต่ขาดผู้ตามที่ดีการดำเนินงานอาจไม่สำเร็จ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ทางกลุ่มมีปัญหาทางด้านการบริหารจัดการดังนี้ ไม่มีการวางแผนการดำเนินงานแต่ละด้าน ไม่มีการจัดทำแผนอย่างชัดเจน รูปแบบการจัดการกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ ลักษณะโครงสร้างการบริหารไม่ชัดเจน ไม่มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kajohnsak Wongwirach (2008) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพเกษตรกรปลูกปลอดสารพิษ หมู่ที่ 6 ตำบลปงยางคก อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง พบว่า โครงสร้างการรวมกลุ่มเป็นลักษณะไม่มีรูปธรรมที่ชัดเจน ไม่มีผังโครงสร้างกลุ่ม ไม่มีกฎระเบียบข้อบังคับ ยังไม่ได้รับการยอมรับในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการผลักดันให้เกิดความเข้มแข็งและงบประมาณในการพัฒนาในด้านต่างๆ โดยผลงานวิจัยยังมีความสัมพันธ์กับแนวคิดของ Sakorn Suksriwong (2008) ที่กล่าวว่าการบริหารจัดการที่ดีต้องอาศัยกิจกรรม 5 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ และการควบคุมโดยนำทักษะ ความสามารถของบุคคลที่มาจากกิจกรรมสนับสนุนกระบวนการจัดการมารวมกับการบริหารองค์กรเพื่อนำพองค์กรไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ จากผลงานวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า หากกลุ่มต้องการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพ ทางกลุ่มต้องมีการนำหลักกระบวนการด้านการจัดการมาใช้ อีกทั้งผู้นำก็มีบทบาทสำคัญในการทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จอีกด้วย

ด้านการผลิตพบว่าผู้ทอส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุมีข้อจำกัดในด้านสุขภาพทำให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทอสะท้อนให้เห็นว่าหากขาดผู้ถ่ายทอดความรู้หรือสืบทอดเอกลักษณ์ของการทอผ้าอาจทำให้ความรู้เหล่านี้สูญหายไปได้ หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาคเอกชน ยังไม่มีการส่งเสริม และเข้ามาอนุรักษ์องค์ความรู้เหล่านี้ ความรู้เหล่านี้อาจสูญหายไป อีกทั้งในปัจจุบันวิถีชีวิตของคนเปลี่ยนไปเป็นระบบอุตสาหกรรม เกิดโรงงานอุตสาหกรรมในเมืองใหญ่ๆ คนส่วนใหญ่นิยมทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้นอาชีพทอผ้ายกดอกถูกทอดทิ้ง และความรู้ด้านนี้อาจสูญหายไปในที่สุดได้ หากไม่มีการจัดการองค์ความรู้ให้อยู่ต่อไปหรือหาผู้ที่สนใจในการทอผ้าเข้ามาสืบสาน และอนุรักษ์การทอผ้าให้คงอยู่ไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Monchanok Upata (2015) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการองค์ความรู้พื้นบ้านด้านนาประเภทผ้าทอยกดอก ที่พบว่าองค์ความรู้เหล่านี้อยู่ในตัวบุคคล การประมวลความรู้ไม่ชัดเจน ซึ่งความรู้เหล่านี้อาจหายไปถ้าขาดการจัดการองค์ความรู้ที่ดี

ด้านการตลาดพบว่า ไม่มีการประชาสัมพันธ์ตัวผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ทางกลุ่มผลิตขึ้น ผลิตภัณฑ์จำหน่ายภายในศูนย์การเรียนรู้ทอผ้าวัดต้นแก้วเท่านั้น ไม่มีการจัดทำป้ายราคา

เพื่อแสดงราคาของสินค้า และมีการจัดทำโปรโมชั่นทางการตลาด อีกทั้งแนวคิดด้านการตลาดของ (Philip Kotler, 2002) ได้ให้ความหมายทางการตลาดว่า การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อมุ่งสนองความต้องการ (Needs) ของผู้บริโภค โดยคำนึงถึงความพอใจสูงสุด และบรรลุวัตถุประสงค์ของธุรกิจนั้นๆ ซึ่งการตลาดมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับความเป็นอยู่ของมนุษย์ และพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากการตลาดเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการวิจัยและพัฒนาหาสิ่งแปลกใหม่มาสนองความต้องการของตลาด และสังคมทำให้ผู้บริโภคมีโอกาสเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ต้องการได้หลายทาง และผลิตภัณฑ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภคจึงมีผลทำให้เกิดการจ้างงานโดยมีองค์ประกอบดังนี้ ผลิตภัณฑ์ ราคา สถานที่จัดจำหน่าย และการส่งเสริมทางการตลาด ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ถ้ามีการบริหารจัดการด้านการตลาดที่ดีจะทำให้ห้องคัมนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ

ด้านการเงินและบัญชีแหล่งเงินทุนภายในกลุ่มมาจากท่านพระครูเพียงแห่งเดียวด้วยเหตุนี้ควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนจากหน่วยงานอื่นๆ ด้วยเพื่อให้มีงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอหมุนเวียนภายในกลุ่มสอดคล้องกับงานวิจัยของ Siriwan Wungdee (2007) ได้ทำการศึกษากลยุทธ์การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมผลิตข้าวดำบลโพธิ์พระยา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าการรวมกลุ่มต่างๆ ควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อต่อรอง และจัดซื้อปัจจัยการผลิต ช่วยเหลือเงินทุน งบประมาณหมุนเวียน โดยมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมกิจกรรมด้วย

ข้อเสนอแนะ

กลุ่มผ้าทอ

- ทางกลุ่มควรมีรูปแบบการจัดการกลุ่มอย่างเป็นทางการ เพื่อให้ทราบถึงโครงสร้างการบริหารงาน หน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิก รวมทั้งมีการเรียนรู้การทำงานร่วมกัน
- การควบคุมผลงานของสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อลดภาระงานของประธานกลุ่ม และสร้างประสบการณ์ในการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพแก่สมาชิก โดยใช้วิธีการช่วยกันดูช่วยกันแล
- ด้านการตลาดควรมีการจัดทำป้ายแสดงราคา เพื่อให้ลูกค้าทราบถึงราคาของสินค้าแต่ละชนิดในการประกอบการตัดสินใจซื้อสินค้า และมีการขยายช่องทางการจัดจำหน่าย โดยเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางภาครัฐและภาคเอกชนได้จัดขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ และสร้างโอกาสในการจัดจำหน่ายสินค้า อีกทั้งมีการประชาสัมพันธ์

ในเชิงธุรกิจผ้าทออันเป็นผลผลิตของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสร้างรายได้ และสร้างแรงจูงใจให้กับคนรุ่นใหม่ หันมาสนใจอาชีพทอผ้ามากขึ้น ด้านการผลิตทางกลุ่มควรหาผู้สืบทอดผู้ที่สนใจในการทอผ้าเข้ามาสืบสาน และอนุรักษ์การทอผ้าให้คงอยู่ต่อไป มีการจัดการองค์ความรู้ในรูปแบบต่างๆ ให้คงอยู่ต่อไป

- ด้านการเงินควรมีการจัดทำบัญชีและบันทึกยอดขาย มีการสรุปบัญชีเป็นประจำเดือน เพื่อนำมาช่วยในการตัดสินใจ และวางแผนการดำเนินงานให้เร็วขึ้น

หน่วยงานภาครัฐ

- ภาครัฐควรเข้ามาสนับสนุนในเรื่องงบประมาณภายในกลุ่ม เพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงินภายในกลุ่มเช่น การจัดซื้อวัตถุดิบในการผลิต การซ่อมแซมโรงเรือนให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรง

- เจ้าหน้าที่ภาครัฐควรเข้ามาสนับสนุนเป็น พี่เลี้ยง ที่ปรึกษาหรือให้คำแนะนำอบรม และให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ อาทิเช่น การจัดทำบัญชี รายรับ รายจ่าย

- การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มสมาชิกในเรื่องของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย การปรับปรุงและพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพ

- ควรได้รับการส่งเสริมความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มศักยภาพกลุ่มให้มีความชำนาญ และพัฒนาเทคนิค รูปแบบ วิธีการทอผ้าแบบใหม่ต่อไป

- ภาครัฐควรเข้ามาส่งเสริมในการถ่ายทอดองค์ความรู้และจัดการองค์ความรู้ด้วย โดยอาจทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น บรรจุเข้าในการเรียนการสอนของโรงเรียน มีการจัดทำหนังสือ ซีดี เพื่อเผยแพร่ในเว็บไซต์เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

References

- Wiangyong Subdistrict Administrative Organization. (2014). *Performance Report of Wiangyong Subdistrict Administrative Organization for 2011-2014*. Lamphun: Wiangyong Subdistrict Administrative Organization, Muang District, Lamphun Province. (in Thai)
- Pha Yok Lamphun Weaving. (2011). Retrieved December 20, 2014, from www.phayok-lamphun.org. (in Thai)
- Wongwirach, Kajohnsak. (2008). *A Study of Occupational Management of Farmers Growing Pesticide Residue Free Vegetables of Ban Cham, Village No. 6, Pong Yang Kok Subdistrict, Hang Chat District, Lampang*. Final Report. The Thailand Research Fund. (in Thai)
- Moonlasri, Jantira. (2004). *Approach to Develop the Community Business of Rattan Handicraft Career Development of Ban Na Kra Seng, Loei Province. Study Problem*. Master's Thesis, Department of Business Administration, Faculty of Business Administration, Mahasarakham University. (in Thai)
- Kanchanachitra, Chiraphan. (2015). *Community Development*. Ramkhamhaeng University Press. (in Thai)
- Promsri, Chaiyaset. (2014). *Contemporary Leadership*. Bangkok: Panyachon. (in Thai)
- Aksaeng, Duangruethai. (2009). *The Knowledge Management Process for Local Wisdom about Organically-Dyed "Mudmee" Thai Silk*. Master's Thesis, Department of Business Administration, Faculty of Business Administration, Khon Kaen University. (in Thai)
- Suntiwigong, Thongchai. (2002). *Organization and management*. Bangkok: Thai Watana Panich Co.,Ltd. (in Thai)
- Yavirach, Natepanna. (2013). *Leadership and Strategic Leader*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Wingworm, Boontawan. (2013). *Entrepreneurship in the Globalization Era*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)

- Khwanchu, Panisara. (2009). *Role of Group Leaders in the Conservation of Pha Tho Yok Dok of Ton Kaew Temple Textile Group Wiang Young Sub-district, Mueang District, Lumphun Province*. Master's Thesis, Department of Public Administration, Faculty of Political Science, Chiang Mai University.
- Wonganutaroj, Preeyaporn. (2010). *Academic Management*. Bangkok: Bangkok Media. (in Thai)
- Upata, Monchanok. (2015). *Local Wisdom Management of Cloth Weaving Group in Wiangyong Sub-District, Amphoe Mueang, Lamphun Province. Complete Research*. Office of the Higher Education Commission.
- Phommaung, Ludda. (2004). *Role and Quality of Working Life of Members of the Pottery Group, Ban Mueang Kung, Tambon Nong Khwai, Amphoe Hang Dong, Changwat Chiang Mai*. Chiang Mai University.
- Chompoopitak, Walaiporn and Dorsaeng, Benjamin. (2003). *Production Group Management of Pesticide Residue Free Vegetables, Tambon Mae Kon, Amphoe Mueang Chiang Rai*. Bangkok: The Thailand Research Fund. (in Thai)
- Wungdee, Siriwan. (2007). *Community Enterprise Development Strategy for Self-sufficiency: Case Study of Rice Production Community Enterprise of Tambon Pho Phraya, Suphan Buri*. Complete Research. The Thailand Research Fund. (in Thai)
- Bangmo, Somkid. (2013). *Modern Organization Management*. Bangkok: Faculty of Public Administration, National Institute of Development Administration. (in Thai)
- Chantavanich, Supang. (2008). *Qualitative Research*. 2nd Printing. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Suksriwong, Sakorn. (2008). *Management: From the Executive's Viewpoint*. 4th Printing. Bangkok: G.P. Cyberprint. (in Thai)
- Suwanmongkol, Suthanya. (2001). *Factors Related to Weaving Career, Lamphun Province*. Master's Thesis. Faculty of Education, Chiang Mai University. (in Thai)
- Federation of Accounting Professions. (2009). *Importance of Accounting and Financial Statements*. Retrieved December 20, 2014., from <http://www.fap.or.th/index>. (in Thai)
- Bartol, K., Matin, D. (1898). *Management*, Baston: McGraw-Hill.

- Bateman, T.S., & Snell, S.A. (2009). *Management: Leading & Collaborating in the Competitive World*. New York: McGraw-Hill.
- Donnelly, Gibson and Ivancevich. (2007). *Fundamentals of Management*. New York: McGraw-Hill Higher Education.
- _____. (2000). *Organizations: Behavior, Structure, Processes*. New York: McGraw-Hill Higher Education.
- Philip Kotler. (2002). *Marketing Management*. United States: Book Trade Cloth.
- Rule, L. & Byars. (2002). *Management: Skill and Application*. (10th). United States: McGraw-Hill